

KONCEPCJA INTELIGENTNEJ WSI DLA MIEJSCOWOŚCI CISNA

Luty 2024

Niniejsza publikacja została opracowana w lutym 2024 roku przez Ochotniczą Straż Pożarną w Cisnej, w ramach realizacji zadania pt.: „*Opracowanie koncepcji Smart Village jako analizy potrzeb i potencjału miejscowości Cisna*”.

Środki finansowe przeznaczone na realizację zadania zostały pozyskane dzięki dofinansowaniu ze środków Lokalnej Grupy Działania Nasze Bieszczady w ramach projektu grantowego pod nazwą „*Przygotowanie 5 oddolnych koncepcji inteligentnych wiosek (Smart Villages) na obszarze LGD Nasze Bieszczady*”.

Spis treści

1. WPROWADZENIE	3
2. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU I POTENCJAŁ OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ W CISNEJ	3
2.1 Dane identyfikacyjne grantobiorcy.....	3
2.2 Potencjał grantobiorcy.....	4
2.3 Historia i kluczowe cechy wsi Cisna.....	4
2.4 Analiza zasobów – dostęp do instytucji i obiektów publicznych.....	9
3. PRZEGLĄD PRZESZŁYCH I BIEŻĄCYCH (FLAGOWYCH) PROJEKTÓW I INICJATYW REALIZOWANYCH NA OBSZARZE OPRACOWYWANIA KONCEPCJI SMART VELLIGE	12
3.1 Fundusze UE pozyskiwane przez Gminę Cisna w ramach PROW 2014 – 2020.....	12
3.2 Fundusze UE pozyskiwane przez Gminę Cisna w ramach PROW 2014 – 2020 za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania Nasze Bieszczady.....	12
3.3 Fundusze UE pozyskiwane przez Gminę Cisna za pośrednictwem RPO 2014 – 2020.....	13
3.4 Zadania realizowane przez Gminę Cisna dofinansowane z rządowego funduszu inwestycji lokalnych.....	13
4. KONTEKST	13
4.1 Plan włączenia społeczności w proces opracowania Konceptcji Smart Village, w tym przeprowadzenia konsultacji z lokalną społecznością.....	14
4.2 Opis procesu opracowania koncepcji, w tym przeprowadzenia konsultacji z lokalną społecznością.....	14
4.3 Partycypacyjny charakter procesu opracowania Konceptcji SV.....	15
4.4 Analiza SWOT.....	15
4.5 Wyniki analizy zgłaszanych postulatów i spostrzeżeń.....	16
5. WIZJA ROZWOJU WSI CISNA	18
5.1 Lista projektów, które będą się składać na realizację Konceptcji Smart Village , uwzględniających komponent cyfrowy, środowiskowy lub klimatyczny.....	18
5.2 Odesłania do istniejących strategii lokalnych.....	20
6. ZARZĄDZANIE I MONITOROWANIE	20
6.1 Zarządzanie.....	20
6.2 Monitoring.....	20
7. PODSUMOWANIE	21

1. WPROWADZENIE

Smart Villages, czyli Inteligentne Wsie to nowy instrument rozwoju obszarów wiejskich wdrażany przez Komisję Europejską. Historia tego podejścia nie jest długa i sięga 2016 roku, w którym na konferencji w Cork uczestnicy uchwalili deklarację pt. „Lepsze życie na obszarach wiejskich”. To właśnie tam po raz pierwszy idea ta została przedstawiona opinii publicznej. Jest to odpowiedź na dynamicznie zmieniające się warunki rozwoju wsi. Od tego czasu Komisja wraz z Europejską Siecią na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich podejmowały kolejne kroki mające na celu upowszechnienie pomysłów na inteligentne społeczności, które strategicznie planują swój rozwój. Jest to rozwiązanie, które łączy nowoczesne technologie i narzędzia oraz troskę o środowisko naturalne w służbie poprawy jakości życia mieszkańców i podniesienia standardu usług publicznych. Cechą charakterystyczną jest nie tyle rozpoznawanie deficytów i przeciwdziałanie problemom, ile poszukiwanie zasobów i atutów, na których można budować dostosowane rozwiązania. Nie przygotowuje gotowych mechanizmów i projektów, ale zachęca społeczności do aktywnego działania i kreowania własnej wizji rozwoju i własnych, „skrojonych na miarę” sposobów na dobrobyt.

Od kilku lat na terenie całej Unii Europejskiej realizowany jest szereg inicjatyw mających zachęcić obywateli wsi do zaangażowania na rzecz swoich społeczności. Także w Polsce, idea ta znalazła swoich zwolenników. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi postanowiło o utworzeniu narzędzia, dzięki któremu lokalne społeczności mogą rozpocząć proces Inteligentnego Rozwoju w ramach programu LEADER. Lokalnym Grupom Działania udzielono możliwości prawne do przekazywania dotacji w formie grantów na tworzenie Koncepcji Inteligentnych Wsi. To innowacyjne podejście zostało przez niektóre z tych organizacji przyjęte i od roku 2022 organizowane są nabory w tym zakresie. Lokalna Grupa Działania Nasze Bieszczady, obejmująca obszar pięciu gmin podjęła się realizacji działań mających na celu wdrożenia rozwiązania Smart Village. Szereg spotkań i szkoleń poprzedziło ogłoszenie konkursu na wybór zadań grantowych dla aktywnych społeczności. W takim właśnie naborze wzięła udział Ochotnicza Straż Pożarna w Cisnej. Organizacja ta bierze udział także w realizacji innych ambitnych przedsięwzięć i dlatego podjęła się także wykonania tego projektu. Liczne zasoby, aktywna społeczność i doświadczenie współpracy na rzecz wspólnego dobra, to wszystko sprawia, że miejscowość Cisna to idealny kandydat do planowania rozwoju w duchu Smart Village.

2. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU I POTENCJAŁ OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ W CISNEJ

2.1 Dane identyfikacyjne grantobiorcy.

Nazwa stowarzyszenia. Adres. Dane kontaktowe.	Ochotnicza Straż Pożarna w Cisnej 38 – 607 Cisna 23 pow. leski, woj. Podkarpackie Tel. Remiza +48 13 468 63 08, Kontakt – 600 322 692; 793 300 344 e-mail: ospcisna2022@gmail.com
Forma prawna:	Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Cisnej powstała w 1954 roku, założenie jednostki wynikało z inicjatywy mieszkańców Cisnej. Umundurowana i wyposażona w specjalistyczny sprzęt społeczna jednostka ratowniczo-gaśnicza działa w formie stowarzyszenia rejestrowego mającego na celu w szczególności walkę z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami. Ponadto jest organizacją pozarządową realizującą swoje cele statutowe w zakresie aktywizacji lokalnej społeczności, kultywowania historii i zachowania regionalnych tradycji i dziedzictwa. W Krajowym Rejestrze Sądowym zostało wpisane 25.06.2001 roku pod numerem 0000022717. REGON: 371013080; NIP: 688-12-38-732. Struktura stowarzyszenia: Walne Zebranie Członków, Zarząd, Komisja Rewizyjna.

2.2 Potencjał grantobiorcy.

Praca Ochotniczej Straży Pożarnej w Cisnej to nie tylko akcje ratownicze, zgodnie ze swoim statutem strażacy włączają się również w działalność kulturalną, społeczną i historyczną, przyczyniając się do rozwoju kultywowania tradycji lokalnych na obszarze całej gminy na której prowadzą działalność, corocznie druhowie z OSP są współorganizatorami i biorą udział w świętach lokalnych np. św. Floriana – Dzień Strażaka, 3 Maja, 11 Listopada, procesji Bożego Ciała pełnią honorową służbę przy Bożym Grobie w okresie Świąt Wielkanocnych. Ponadto aktywizują lokalną społeczność w ramach organizowanych imprez „Dni Gminy Cisna”, „Dzień Seniora”, „Dzień Dziecka”, zajęć rekreacyjno – sportowych i warsztatów edukacyjnych jak i spotkań międzypokoleniowych z osobami starszymi, które posiadają duże doświadczenie w kultywowaniu tradycji. Czynią służbę społeczną bezinteresowną, jednocześnie pomagając mieszkańcom nie tylko podczas klęsk żywiołowych, ale również na co dzień. Również reprezentują społeczność we wszystkich uroczystościach na szczeblu lokalnym począwszy od miejscowości Cisna, Gminy, Powiatu kończąc na uroczystościach Państwowych.

2.3 Historia i kluczowe cechy wsi Cisna.

Obszar wsi Cisna zlokalizowany jest w samym sercu Bieszczadów, w Gminie o tej samej nazwie, Powiecie Leskim i południowo wschodniej części Województwa Podkarpackiego. Gmina Cisna jest jednym z najpiękniejszych zakątków Polski, położoną w dolinie rzeki Solinki. Do Cisnej można dojechać drogami wojewódzkimi nr 893 i 897 z trzech kierunków: od Komańcza przez Osławicę, Wołę Miechową i Żubracze, od Ustrzyk Górnych, przez Brzegi Górne i Wetlinę oraz z Leska, przez Hoczew, Baligród i Jabłonki.

Miejscowość zamieszkuje według Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 roku 425 czego 49,4% mieszkańców stanowią kobiety, a 50,6% ludności to mężczyźni. Miejscowość zamieszkuje 25,0% mieszkańców gminy.

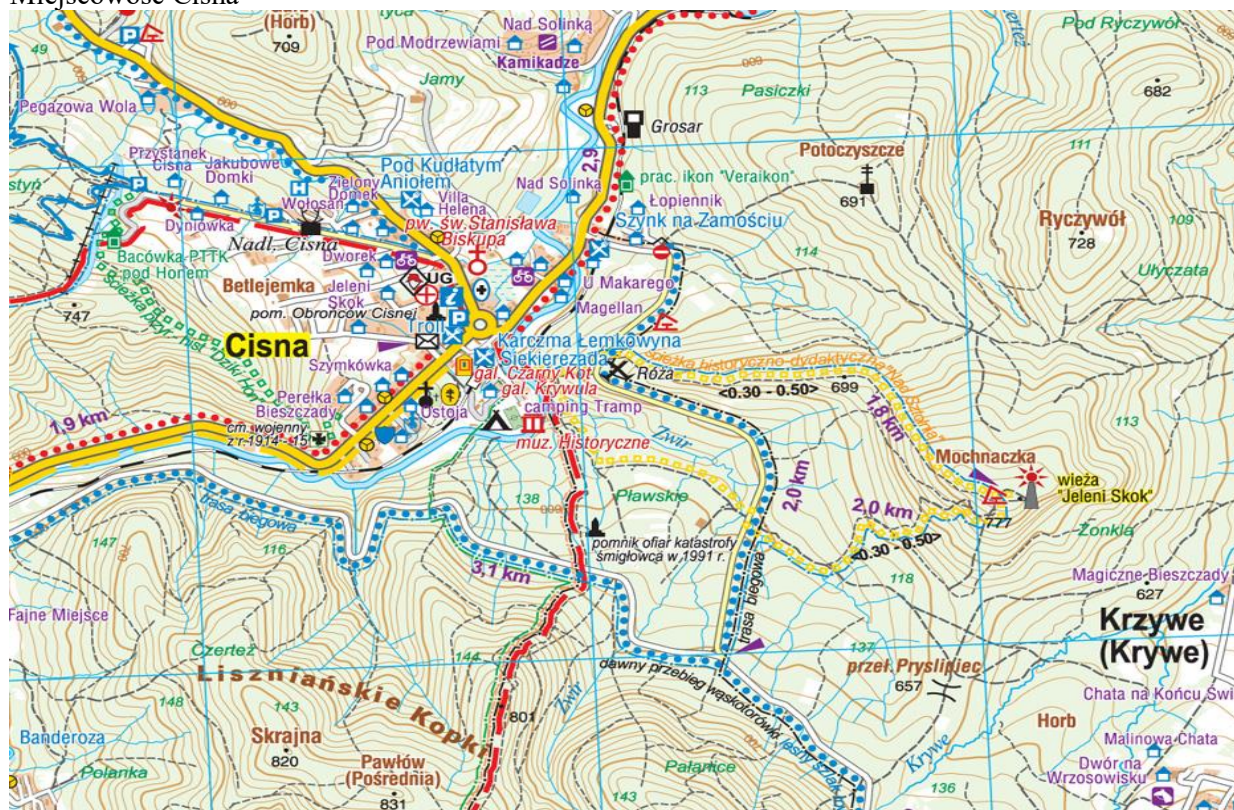

Źródło Gmina Cisna

Odległości Cisnej od miast i ważnych miejscowości:

- Lesko – 28,8 km
- Zagórz – 34,0 km
- Ustrzyki Dolne – 31,0 km
- Dukla – 60,4 km
- Sanok – 39,3 km

Miejscowość Cisna

Źródło Gmina Cisna

Miejscowość Cisna została założona, według różnych źródeł w roku 1522, lub 1552, przez rodzinę Balów. W połowie XVIII w. stała się własnością rodziny Fredrów, która to na początku XIX w. założyła hutę żelaza, którą wybudował ojciec Aleksandra Fredry - hrabia Jacek Fredro. Sam Aleksander Fredro, pisarz i komediopisarz wspominał o Cisnej w swoim pamiętniku "Trzy po trzy" - "Cisna leży w obszerniejszej nieco kotlinie. Folwark, cerkiew, karczma, dalej młynek i tartak ożywiają tę górską wioskę więcej niż wiele innych".

7 sierpnia 2014 odsłonięto w Cisnej pamiątkową tablicę poświęconą Aleksandrowi Fredrze.

Po Fredrach miejscowość przejęli Flemmingowie, następnie Herman Czecha de Lindenwald. W okresie międzywojennym Cisna należała do żydowskiej rodziny Baecenrothów.

Do czasów obecnych z ciśnieńskiej huty nie zachowało się nic, podobnie jak z tartaku, młyna i dworu.

Tablica Aleksandra Fredry – archiwum gminy Cisna

W latach 1890–1898 zbudowana została kolej wąskotorowa z Cisnej (stacja znajdowała się w Majdanie) do Nowego Łupkowa, gdzie łączyła się z koleją normalnotorową. W związku z budową kolei, na terenie Majdanu Ciśniańskiego powstał tartak parowy, czynny do 1946 roku. Wieś leżała na starym szlaku handlowym, wiodącym na drugą stronę Karpat, zwanym szlakiem (traktem) baligrodzkim.

W czasie I wojny światowej wielokrotnie toczyły się tu bitwy. Od jesieni 1914 do wiosny 1915 roku, w czasie walk toczących się w Karpatach, Cisna była trzykrotnie na linii frontu. Obecnie na zachodnim skraju miejscowości tuż obok drogi wojewódzkiej 897 znajduje się niewielki cmentarz wojenny na którym chowani byli w okresie od września 1914 do maja 1915 roku polegli żołnierze Armii Austro-Węgierskiej (w tym również Polacy i Słowacy), powiększony następnie w 1927 roku po ekshumacji i przeniesieniu nań żołnierzy poległych z miejscowości Balnica, Maniów, Liszna, Żubracze i Przysłop.

W latach międzywojennych Cisna była jedną z większych i zasobniejszych wsi w Bieszczadach, a także znanym letniskiem.

Lata II wojny światowej i walki z UPA nie były szczęśliwym okresem dla mieszkańców Cisnej, w latach 1941–1942 niemiecki okupant wymordował całą, żydowską populację wsi, ok. 120 osób. W sierpniu 1944 roku oddział Ukraińskiej Powstańczej Armii spalił osadę robotniczą Majdan pod Cisną, mordując zamieszkujących ją 20 leśników. Największy atak na Cisną miał miejsce 11 stycznia 1946 roku. Upowcy najpierw podpalili szkołę i urząd gminy, a następnie dwór oraz 8 polskich gospodarstw. Obecnie na wzgórzu Kamionka mieści się pomnik poświęcony milicjantom i żołnierzom poległym w walkach z UPA.

Po rozpoczęciu akcji „Wisła” i po wysiedleniu ludności ukraińskiej wiosną 1947 roku w Cisnej pozostało zaledwie 30 polskich rodzin, ok. 150 osób. W 1921 roku Cisną zamieszkiwało 416 osób (w 46 domach mieszkalnych). Bardzo ludna w okresie międzywojennym wieś w przeciągu zaledwie siedmiu lat niemal opustoszała. Status uzdrowiska uzyskała Cisna w 1974 roku.

Pomnik i tablica w kształcie z roku 2017 foto: M. Piela

Obecnie ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe jest to miejscowość typowo turystyczna w której działają ośrodki wypoczynkowe typu hotele, pensjonaty i gospodarstwa agroturystyczne, można tu także znaleźć pole namiotowe. Również funkcjonują sklepy spożywczo – przemysłowe oraz punkty gastronomiczne i restauracje. Kwitnie sprzedaż rękodzieła, produktów lokalnych oraz bardzo dobrych potraw lokalnych np. fuczki, kisielca.

Do głównych atrakcji turystycznych można zaliczyć:

1. Bieszczadzka Kolejka Leśna – kolej wąskotorowa w Bieszczadach o szerokości toru 750 mm, będąca najwyżej położoną linią wąskotorową w Polsce. Powstała pod koniec XIX wieku jako kolej Nowy Łupków – Cisna, eksploatowana była gospodarczo do 1994 roku do transportu drewna i przewozu osób. Od 1997 roku funkcjonuje ponownie jako atrakcja turystyczna, głównie w sezonie letnim. Bazą kolejki jest stacja w Majdanie koło Cisnej skąd pociągi kursują obecnie na trasie o łącznej długości 10 km, w kierunku stacji Balnica.

Źródło: Gmina Cisna

2. Piesze szlaki turystyczne

- (Główny Szlak Beskidzki) Smerek – Okrąglik – Jasło – **Cisna** – Bacówka PTTK „Pod Honem” – Hon – Wołosz
- **Cisna** – Liszna – Roztoki Górne – Przełęcz nad Roztokami Górnymi (granica ze Słowacją)

Źródło: Gmina Cisna

Cisna nadaje się doskonale także do wypoczynku mniej aktywnego, jest kilka miejsc gdzie można posiedzieć nad rzeczką Solinką i podziwiać piękne krajobrazy lub wybrać się na spacer po masywie Chryszczatej lub Łopiennika.

3. Wydarzenia kulturalno – społeczne

Spośród najważniejszych wydarzeń kulturalno – społecznych należy wymienić Dni Cisnej oraz Festiwal Natchnieni Bieszczadem, corocznie oba gromadzą tłumy.

Cisna to wieś, która w ostatnich latach rozwija się bardzo dynamicznie dzięki zaradności mieszkańców i realizowanym projektom.

2.4 Analiza zasobów – dostęp do instytucji i obiektów publicznych.

Cisna to stolica Gminy. To tu znajdują się wszystkie najważniejsze instytucje. Swoją siedzibę ma tu **Urząd Gminy**, realizujący wszystkie zadania samorządu. Jest to jednostka, która organizuje życie mieszkańców Cisnej. Wybrany samorząd Gminy i jej przedstawiciele odpowiadają za uchwalanie i realizację budżetu oraz innych zadań związanych z funkcjonowaniem społeczności lokalnej. To tutaj każdy mieszkaniec może załatwić sprawy związane z podatkami, zagospodarowaniem przestrzennym, ochroną środowiska, gospodarką komunalną czy spawami cywilnymi. Urząd ma rozbudowaną stronę internetową w rządowym programie samorząd.gov.pl. Jest ona przejrzysta, czytelna i bardzo rozbudowana. Zawiera wszystkie niezbędne informacje potrzebne zarówno mieszkańcom, przedsiębiorcy czy turyście. Przy Urzędzie znajduje się Agencja Banku PKO BP.

Źródło Gmina Cisna

Również w Cisnej znajduje się wybudowane dzięki ministerialnemu programowi „**Moje Boisko Orlik 2012**” wielofunkcyjne boisko z zapleczem socjalnym i profesjonalnym oświetleniem, które jest miejscem spotkań młodzieży i rekreacji wszystkich mieszkańców.

Źródło Gmina Cisna

Gminne Centrum Kultury i Ekologii w Cisnej realizuje przedsięwzięcia na rzecz społeczności w zakresie czytelnictwa, sportu, edukacji, kultury i sztuki. Ważnym obszarem działań Centrum jest eksplorowanie i upowszechnianie kultury lokalnej, w tym ludowej. Organizuje zajęcia edukacyjne i rekreacyjne, wydarzenia integrujące i kulturalne, a także prowadzi bibliotekę. Ośrodek animuje życie kulturowe we wsi i całej gminie organizując między innymi takie wydarzenia jak Dni Cisnej. Również w Centrum ma swoją siedzibę Informacja Turystyczna.

Źródło Gmina Cisna

Swoje siedziby mają tu też **Publiczna Szkoła Podstawowa oraz Publiczne Przedszkole** zapewniające dzieciom z Gminy edukację oraz różnorodne zajęcia rozwijające talenty i umiejętności. Szkoła i Przedszkole dysponują infrastrukturą oraz kadrami, która stanowi potencjał do realizacji różnorodnych inicjatyw. Są to miejsca, które mogą pełnić funkcje nie tylko edukacyjne, ale także wspólnotowo twórcze poprzez realizację inicjatyw skierowanych do rodzin dzieci.

Źródło Gmina Cisna

Jest tutaj także **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Cisnej**, w którym przyjmuje lekarz podstawowej opieki zdrowotnej. W ośrodku zdrowia znajduje się gabinet pielęgniarstwa środowiskowej i gabinet stomatologiczny.

Fot. Własna – Kościół w Cisnej

Cisna to także siedziba parafii którą utworzono w 1958, poprzez wydzielenie jej z parafii baligrodzkiej. Z ciekawszych obiektów architektonicznych znajduje się w Cisnej **murowany kościół św. Stanisława Biskupa**, który został wybudowany w roku 1914 a powiększony w 1981r.

Źródło Internet

W miejscowości znajduje się **cmentarz parafialny** z najstarszym grobem w powiecie z 1842 roku: Antoniego Kwiecieńskiego i jego wnuczek, Róży Augusty (żyła 6 lat) i Ludwiki Klary (żyła 4 lata). Mieści się tu także grobowiec rodziny Meinardich – potomków włoskiego budowniczego kolei. W zbiorowej mogile pochowano milicjantów poległych na posterunku 24 lipca 1945 roku podczas pierwszego ataku UPA na Cisnę.

W miejscowości Cisna również znajduje się **Stacja ratownictwa Grupy Bieszczadzkiej GOPR, Nadleśnictwo** i ma swoją siedzibę **Ochotnicza Straż Pożarna w Cisnej**.

Źródło Gmina Cisna

Wieś Cisna może poszczycić się wysoko rozwiniętą infrastrukturą publiczną.

3. PRZEGLĄD PRZESZŁYCH I BIEŻĄCYCH (FLAGOWYCH) PROJEKTÓW I INICJATYW REALIZOWANYCH NA OBSZARZE OPRACOWYWANIA KONCEPCJI SMART VELLIGE.

3.1 Fundusze UE pozyskiwane przez Gminę Cisna w ramach PROW 2014 – 2020.

1. Przebudowa sieci wodociągowej w m. Liszna oraz oczyszczalni ścieków w m. Cisna.

Celem realizacji operacji było poprawa jakości oraz zapobieganie degradacji środowiska naturalnego w gminie Cisna, poprzez przebudowę oczyszczalni ścieków w m. Cisna oraz sieci kanalizacyjnej w m. Liszna w celu ograniczenia zanieczyszczenia wód i gleby oraz ochrony naturalnych ekosystemów. Realizacja opisanego wyżej przedsięwzięcia przyczyni się do osiągnięcia standardów i norm określonych w aktach prawnych Unii Europejskiej, a tym samym przyczyni się do osiągnięcia zdolności sprostania wymogom członkostwa w Unii Europejskiej, poprzez realizację priorytetów ochrony środowiska wyrażonych w Polityce ekologicznej państwa oraz strategiach regionalnych i lokalnych.

3.2 Fundusze UE pozyskiwane przez Gminę Cisna w ramach PROW 2014 – 2020 za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania Nasze Bieszczady.

1. Budowa wiat przystankowo - wypoczynkowych.

Operacja pn. „Poprawa estetyki Gminy Cisna poprzez budowę wiat przystankowo – wypoczynkowych przy szlakach komunikacyjnych”, mająca na celu Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w gminie Cisna poprzez budowę 13 wiat przystankowo - wypoczynkowych przy szlakach komunikacyjnych.

2. Dostosowanie budynku remizy OSP w Wetlinie do funkcji miejsca spotkań środowiskowych.

Operacja pn. Dostosowanie budynku remizy OSP w Wetlinie do funkcji miejsca spotkań środowiskowych mająca na celu Zachowanie dziedzictwa lokalnego poprzez wzmocnienie zaplecza

technicznego służącego mieszkańcom i turystom, umożliwiającego spotkania i inne formy spędzania wolnego czasu oraz pobudzenie aktywności kulturalnej mieszkańców.

3. Zakup sceny mobilnej oraz namiotów plenerowych.

Operacja pn. Wzmocnienie zaplecza technicznego celem promocji i rozwoju twórczości artystycznej Gminy Cisna mająca na celu Zachowanie dziedzictwa lokalnego poprzez zakup sceny mobilnej oraz namiotów plenerowych.

3.3 Fundusze UE pozyskiwane przez Gminę Cisna za pośrednictwem RPO 2014 – 2020.

1. „Wsparcie energetyki rozproszonej w Gminach Bieszczadzkich poprzez instalację systemów energii odnawialnej dla gospodarstw domowych”

Projekt partnerski realizowany na terenie pięciu gmin bieszczadzkich pn. „Wsparcie energetyki rozproszonej w Gminach Bieszczadzkich poprzez instalację systemów energii odnawialnej dla gospodarstw domowych” w ramach programu RPO WP 2014-2020. W ramach projektu w Gminie Cisna zostały zamontowane instalacje wpływające na poprawę stanu środowiska naturalnego na terenie naszej gminy tj.: kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, gruntowe pompy ciepła i kotły na biomasę.

2. „Budowa infrastruktury przydomowych oczyszczalni ścieków bytowych w Gminie Cisna zlokalizowanej na obszarze Natura 2000, w celu minimalizacji zanieczyszczeń wód i gleb.

Celem głównym projektu jest budowa infrastruktury przydomowych oczyszczalni ścieków, która poprawi warunki życia mieszkańców gminy, jak również pozwoli na dalszy dynamiczny rozwój turystyki z poszanowaniem środowiska naturalnego.

3. „Modernizacja Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Gminie Cisna”

Głównym celem projektu jest zwiększony udział selektywnie odpadów na terenie Gminy Cisna poprzez wyposażenie PSZOK oraz przy wykorzystaniu działań promocyjno – informacyjnych.

4. „Zakup pojazdu specjalnego ochrony przeciwpożarowej dla jednostki OSP w Cisnej”

Głównym celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa mieszkańców gminy Cisna poprzez zapewnienie jednostce Ochotniczej Straży Pożarnej w Cisnej sprzętu specjalistycznego ułatwiającego prowadzenie akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof oraz poważnych awarii.

3.4 Zadania realizowane przez Gminę Cisna dofinansowane z rządowego funduszu inwestycji lokalnych.

1. Nazwa projektu: „Przebudowa i rozbudowa istniejącego ujęcia wody w miejscowości Smerek gmina Cisna”

Opis projektu: Celem zadania jest modernizacja i rozbudowa ujęcia wody na Potoku Niedźwiedzim w miejscowości Smerek. Projekt uwzględnia remont istniejącego zbiornika wody surowej, budowę kontenerowej stacji uzdatniania wody wraz budynkiem dozowania środków chemicznych, oraz budowę zbiornika wody uzdatnionej. Zastosowane rozwiązania technologiczne oraz automatyzacja procesu uzdatniania wody zapewnią wysoką jakość wody pitnej dostarczanej dla mieszkańców części miejscowości Smerek przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów utrzymania Stacji Uzdatniania Wody.

2. Nazwa projektu: „Rozwój usług turystycznych poprzez przebudowę stacji uzdatniania wody z wykorzystaniem OZE i sieci wodociągowej w Cisnej”

Opis projektu: Celem zadania jest modernizacja i rozbudowa ujęcia wody podziemnej w miejscowości Cisna. Projekt zakłada rozbudowę budynku stacji uzdatniania wody wraz z montażem ciągu technologicznego do uzdatniania wody. Zastosowane rozwiązania technologiczne oraz automatyzacja procesu uzdatniania wody zapewnią wysoką jakość wody pitnej dostarczanej dla mieszkańców części miejscowości Cisna przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów utrzymania Stacji Uzdatniania Wody.

4. KONTEKST

Koncepcja Smart Village opracowywana przez Ochotniczą Straż Pożarną w Cisnej dla obszaru wsi Cisna jest opracowana po raz pierwszy. Prace związane z budową i przygotowaniem dokumentu były prowadzone w lutym 2024 roku w miejscowości Cisna. Od początku istotnym elementem było zaangażowanie mieszkańców w wypracowywanie jej założeń i jak największy poziom partycypacyjności procesu.

4.1 Plan włączenia społeczności w proces opracowania Koncepcji Smart Village, w tym przeprowadzenia konsultacji z lokalną społecznością.

1. Powołanie zespołu roboczego, w skład którego weszli przedstawiciele wnioskodawcy, partnerzy oraz sołtys; zadaniem zespołu było opracowanie harmonogramu działania oraz koordynacja prac dotyczących przygotowania koncepcji SV.

2. Ustalenie planu promocji przedsięwzięcia; celem było jak najszersze rozpowszechnienie wśród lokalnej społeczności informacji o przystąpieniu do opracowania koncepcji SV.

3. Opracowanie diagnozy stanu gospodarczego, społecznego i środowiska, opracowanie idei Smart Village dla wioski Cisna oraz listy projektów uwzględniających wykorzystanie nowoczesnych technologii. Zbieranie informacji dot. potrzeb, potencjału oraz wizji rozwoju wsi odbędzie się z udziałem społeczeństwa. Planuje się wykorzystanie takich narzędzi jak: wywiady i spotkania z mieszkańcami.

Na etapie tworzenia koncepcji zostały zorganizowane 2 spotkania z udziałem lokalnej społeczności (jedno dotyczące pozyskania informacji w zakresie potrzeb i problemów oraz drugie podsumowujące opracowaną wersję roboczą koncepcji).

Spotkania były otwarte, dostępne dla każdego mieszkańca. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele zespołu roboczego, partnerów oraz sołtys, jego rola była istotna z uwagi na znajomość aktualnej sytuacji wsi oraz stałą wymianę informacji z wójtem gminy, co zapewniło zgodność przyjętych założeń z założeniami rozwoju Gminy Cisna. W spotkaniach uczestniczyli również przedstawiciele różnych grup społecznych: seniorów, ludzi młodych, rolników, przedsiębiorców.

4. Uzgodnienie braku sprzeczności koncepcji z innymi dokumentami strategicznymi obejmującymi swoim zasięgiem miejscowość Cisna, w szczególności zgodność z LSR.

5. Konsultacje społeczne w celu zebrania ewentualnych uwag i opinii, sporządzenie sprawozdania, wprowadzenie ewentualnych zmian.

6. Zatwierdzenie przez zespół roboczy ostatecznej wersji koncepcji SV.

4.2 Opis procesu opracowania koncepcji, w tym przeprowadzenia konsultacji z lokalną społecznością.

Celem włączenia społeczności lokalnej w prace nad koncepcją Smart Village jest zapewnienie współdecydowania o kształcie poszczególnych działań projektowych, tym samym o charakterze polityki rozwoju wsi Cisna.

W trakcie opracowania dokumentu zapewniono szeroki udział mieszkańców, organizacji pozarządowych oraz sektora publicznego, dzięki czemu zachowane zostało wielopłaszczyznowe podejście do jej przygotowania. Zaangażowaniu mieszkańców w sprawy lokalne służyło zastosowanie różnych technik podczas prowadzonych spotkań, tj. prezentacji, wywiadów i konsultacji. Ich głównym celem była identyfikacja najistotniejszych potrzeb i problemów z jakimi boryka się lokalna społeczność oraz poznanie preferencji odnośnie sposobów ich rozwiązania. Współpraca na tym etapie miała również zaktywizować mieszkańców Cisnej do osobistego udziału w realizacji zaproponowanych działań.

Szczególą rolę odegrali tutaj partnerzy biorący udział w przygotowaniu Koncepcji SV, w Cisnej byli to dwaj radni Rady Gminy Cisna oraz sołtys Sołectwa Cisna, osoby te posiadają umiejętności komunikacyjne oraz dobrze znają sytuację w miejscowości. Sołtys jest to osoba bardzo aktywna, podejmująca wiele inicjatyw na rzecz rozwoju wsi, organizuje spotkania, aktywnie działa w sołectwie. Poszukuje źródeł dofinansowania na realizację pomysłów, współpracuje ze Stowarzyszeniem LGD. Utrzymuje stały kontakt z Wójtem co zapewnia zbieżność działań z wizją rozwoju całej gminy. Jest ważnym ogniwem w wymianie informacji pomiędzy radą sołecką i mieszkańcami. Przyjmuje postulaty i uwagi dotyczące działań mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców wsi.

Sołtys planuje założenie grupy na Facebooku, która stanie się platformą do wymiany informacji oraz inspiracji do działania mieszkańców na rzecz rozwoju wsi.

W realizację części założeń koncepcji włączą się:

- Władze Gminy,
- Gminne Centrum Kultury i Ekologii w Cisnej,
- Szkoła Podstawowa w Cisnej,
- Publiczne Przedszkole w Cisnej,
- Inne organizacje i podmioty działające w Cisnej,

- Seniorzy,
- Rodziny dziećmi,
- Młodzież.

4.3 Partycypacyjny charakter procesu opracowania Koncepcji SV.

Na etapie opracowania koncepcji nawiązana została współpraca z lokalną społecznością. Rozwiązanie to uwzględnia oczekiwania mieszkańców najlepiej znających problemy otoczenia, w którym funkcjonują. Takie podejście ma oddziaływanie wielokierunkowe. Możliwość współdecydowania o rozwoju wsi Cisna przyczynia się do zwiększenia poczucia tożsamości z wsią oraz wpływa na aktywizację mieszkańców np. poprzez udział w realizacji projektów.

Lokalna społeczność była informowana o rozpoczęciu prac nad koncepcją Smart Village poprzez zaproszenia do udziału w formie ustnej jak i papierowej przekazywane przez sołtysa, członków OSP w Cisnej jak i partnerów.

W ramach prac nad dokumentem zorganizowano 2 spotkań, w których uczestniczyło łącznie **21 osób**.

Podczas pierwszego spotkania (17.02.2023 r.) powołano zespół roboczy, w skład którego weszli przedstawiciele OSP w Cisnej, partnerów (samorządu gminnego), sołtys oraz mieszkańcy Cisnej. Tematyka spotkania poświęcona była przybliżeniu inicjatywy Smart Village, przedstawieniu jej założeń, dobrych przykładów, jak również określeniu przez zebranych proponowanych zakresów, które miałyby objąć koncepcja, wyzwań, przed którymi stoi Cisna jako wieś oraz zasobów, na których można budować rozwój miejscowości. W trakcie dokonano także dogłębnej analizy danych zastanych oraz istniejących strategii i diagnoz. Została przeprowadzona Analiza SWOT w której uczestnicy wskazali mocne i słabe strony jak i zagrożenia i szanse obszaru objętego koncepcją SV.

4.4 Analiza SWOT.

MOCNE	SŁABE
1.Zasoby naturalne: Walory przyrodnicze, geograficzne, teren atrakcyjny turystycznie; 2.Czyste środowisko naturalne; 3.Rozwinięta branża turystyczna; 4.Bogactwo zasobów naturalnych w postaci rękodzieła, kuchni regionalnej; 5.Infrastruktura techniczna: kanalizacja, wodociągi, oświetlenie uliczne; 6.Rozwinięta infrastruktura publiczna min. Szkoła GOK; 7.Centrum Gminy; 8.Dobre skomunikowanie wsi z pozostałymi miejscowościami oraz miastami; 9.Kreatywni mieszkańcy; 10.Prężnie działające władze publiczne; 11.Zaangażowani członkowie OSP; 12.Aktywna rada sołecka, umiejętność samoorganizowania się;	1. Starzenie się społeczeństwa; 2. Odplyw młodych ludzi do większych miast i zagranicę Państwa; 3. Niewystarczający rozwój infrastruktury edukacyjnej; 4. Brak miejsc pobytu i opieki dla osób starszych; 5. Brak miejsc opieki dla dzieci do lat 3; 6. Słabo rozwinięta infrastruktura rekreacyjno – wypoczynkowa; 7. Miejscowość słabo z cyfryzowana brak tablic interaktywnych np. historia miejscowości, spis nr domów, atrakcji turystycznych itp.; 8. Brak bezpiecznych i wyposażonych ścieżek rowerowych i spacerowych; 9. Słabo wykorzystane Boisko sportowe Orlik; 10. Mała liczba organizacji i ngo, co wiąże się z małą liczbą realizowanych projektów i lokalnych inicjatyw; 10.Niewystarczające zaangażowanie mieszkańców w życie sołectwa; 11.Brak strony WWW, sołectwa profilu społecznościowego FB; 12.Mała liczba obiektów zabytkowych; 13.Małe zainteresowanie twórczością ludową i życiem społeczno-kulturalnym przez ludzi młodych; 14.Brak zajęć pozalekcyjnych;

SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Rozwój nowoczesnych technologii; 2. Upowszechnienie spędzania czasu na świeżym powietrzu; 3. Bogata oferta szkoleń na rynku, łatwość w zdobywaniu wiedzy; 4. Rozwój zaplecza rekreacyjnego – wypoczynkowego np. ścieżki rowerowej, spacerowe, budowa wieży widokowej.; 5. Stworzenie Klubów Seniora, Uniwersytetów Trzeciego Wieku; 6. Wzrost aktywności ekonomicznej mieszkańców – powstanie punktów handlowo-usługowych; 7. Kształcząca się młodzież; 8. Większa promocja produktów lokalnych w miejscowych restauracjach; 9. Zawiazywanie współpracy wśród mieszkańców np. powstanie stowarzyszeń i fundacji działających na rzecz środowiska lokalnego.	1. Obostrzenia związane z Naturą 2000; 2. Migracja młodych osób do miast oraz za granice państwa; 3. Spadek urodzeń i starzenie się społeczeństwa; 4. Brak środków na zapewnienie wkładu własnego w projektach; 5. Brak edukacji społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska, cyfryzacji; 6. Brak nowoczesnych usług mobilnych; 7. Brak nowoczesnych narzędzi edukacyjnych dla dzieci i młodzieży; 8. Spadek zainteresowania kultywowaniem tradycji przez ludzi młodych; 9. Niestabilna sytuacja makroekonomiczna i polityczna (zagrożenie wojną, groźba pandemii, zmienność przepisów prawa);

4.5 Wyniki analizy zgłaszanych postulatów i spostrzeżeń.

Podczas kolejnego spotkania zorganizowanego w dniu 12.02., uczestnicy przedstawili kluczowe wyzwania – wnioski z analizy obszaru oraz planowane do realizacji działania służące poprawie jakości życia mieszkańców.

Celem analizy SWOT było poznanie opinii mieszkańców na temat różnych zagadnień dotyczących stanu społeczno - gospodarczego wsi Cisna. Uczestnicy spotkań zgodnie ze swoimi poglądami i odczuciami, dostarczali informacje zawarte w powyższej tabeli – zestawieniu, dotyczące poziomu życia w miejscowości, stanu infrastruktury technicznej, rekreacyjnej oraz oferty kulturalnej. Szczególne znaczenie miały wypowiedzi mieszkańców dotyczące największych problemów występujących w Cisnej oraz wskazanie sposobów ich rozwiązania. W badanej grupie uczestników bardzo wysoko oceniono poziom zadowolenia z faktu zamieszkania w Cisnej obecne osoby głosując przez podniesienie ręki potwierdzili ten fakt 100%. W zakresie takiego obszaru jak infrastruktura techniczna, odpowiedzi respondentów również były w dużym stopniu zbieżne. Mieszkańcy pozytywnie ocenili stan dróg, sieci wodociągowej, oświetlenia.

Wynika to z faktu, że w budżecie gminy sukcesywnie zabezpieczane są środki finansowe na realizację zadań inwestycyjnych w Cisnej, m.in. z zakresu przebudowy i remontu dróg gminnych. Gmina prowadzi również w miejscowości inwestycje z udziałem środków zewnętrznych np. przebudowa oświetlenia ulicznego na LEDowe czy obecna budowa oczyszczalni przydomowych.

Bardziej podzielone były opinie w zakresie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej, wypoczynkowej. Uczestnicy podkreślali brak nowoczesnej i zróżnicowanej bazy rekreacyjnej (place zabaw z elementami wspinaczkowymi, tory przeszkód do jazdy na rolkach, rowerze - mini skatepark), brak tras rowerowych, obiektów do odpoczynku na świeżym powietrzu.

Mieszkańcy nie mieli uwag w stosunku do oferty kulturalnej, oceniając ją jako wystarczającą. Przeważały opinie, iż są organizowane zajęcia dla dzieci jako formy spędzania czasu wolnego aczkolwiek podkreślano, iż szkoła nie prowadzi zajęć rozwijających zdolności uczniów nie są zapoznawani z nowoczesnymi technologiami np. z robotyki. Proponowano stworzenie Klubu Seniora lub Uniwersytetu Trzeciego Wieku w celu stworzenia miejsca integracji dla starszego pokolenia mieszkańców, również proponowali realizację warsztatów rękodzieła, kulinarnych, szkoleń komputerowych obsługi nowoczesnych urządzeń cyfryzacyjnych. Odpowiedzi były zróżnicowane, np.: niedostateczna dbałość o środowisko naturalne i jego zasoby, niski poziom edukacji lokalnej społeczności w tym obszarze, niska przedsiębiorczość mieszkańców, starzenie się społeczeństwa.

Rozwój wsi był upatrywany w czystym środowisku, modzie na ekoturystykę oraz wzroście innowacyjnych rozwiązań w różnych obszarach życia min. utworzenie nowoczesnych pracowni tematycznych, organizację różnych kursów), turniejów, festynów, wycieczek o tematyce poszanowania środowiska naturalnego. Zwrócono również uwagę na możliwość rozwijania zainteresowań dzieci i młodzieży poprzez zatrudnienie na umowę - zlecenie instruktorów kulturalno - oświatowych.

Kolejne wnioski dotyczyły organizacji szkoleń dotyczących szeroko rozumianej przedsiębiorczości, doradztwa z zakresu pozyskiwania środków na rozwój działalności pozarolniczej związanej z turystyką oraz świadczeniem drobnych usług. Mieszkańcom Cisnej brakuje wiedzy na temat trendów na rynku, możliwości dopasowania produkcji i usług do jego potrzeb, racjonalnego zarządzania zasobami gospodarstwa. Brak informacji dotyczy także wdrażania nowoczesnych technologii i technik produkcji. Zgłaszano również potrzebę organizacji szkoleń podnoszących kompetencje cyfrowe, sposobu wykorzystania Internetu jako narzędzia źródła wiedzy o innowacjach czy podmiotach funkcjonujących na rzecz osób starszych. W opinii mieszkańców ważną rolę odgrywa także integracja społeczna oraz współpraca międzypokoleniowa.

Zwrócono uwagę na wykorzystanie naturalnych walorów miejscowości, predestynujących je w kierunku rozwoju gospodarstw agroturystycznych, edukacyjnych i tylko ekologicznych. Wśród problemów wymieniono niską świadomość społeczną w sprawach ocieplania klimatu i efektywnego gospodarowania zasobami przyrody.

5. WIZJA ROZWOJU WSI CISNA

WIZJA ROZWOJU:

Cisna to wieś tętniąca życiem, atrakcyjna do zamieszkania, w której potrzeby mieszkańców są zaspokajane.

5.1 Lista projektów, które będą się składać na realizację Koncepcji Smart Village , uwzględniających komponent cyfrowy, środowiskowy lub klimatyczny.

LP.	Nazwa	Opis	Komponent	Proponowane źródło finansowania	Szacowana kwota projektu	Proponowany termin realizacji
1.	Budowa innowacyjnych tras rowerowych. Usiądź - Naładuj – Odpocznij.	Projekt polegający na budowie infrastruktury rekreacyjnej takiej jak ścieżki rowerowe z systemem darmowego ładowania urządzeń mobilnych i turystycznych. Ławka solarna, miejsce na rowery elektryczne, kosze na śmieci, ale także stacja naprawy rowerów itp. Wydanie mapki także w formie elektronicznej lub mapy interaktywnej. Wykorzystanie technologii pozyskiwania energii do zasilania lub oświetlania z OZE	Cyfrowy oraz środowiskowy.	FEP 2021 – 2027, Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) Fundusze norweskie i EOG – Program Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, dofinansowanie od LGD.	200 000,00	2025 - 2027
2.	Zakup nowoczesnego wyposażenia do szkoły i przedszkola.	Realizowane w ramach różnorodnych projektów i dofinansowań stopniowe poszerzanie wyposażenia obiektów edukacyjnych m.in. zakup tablic interaktywnych, tabletów, komputerów, urządzeń do nauki, prac domowych itp.	Cyfrowy.	FEP 2023 – 2027 Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS), Fundusze norweskie i EOG Ministerstwo Edukacji Narodowej, dofinansowania z LGD.	150 000,00	2025 - 2027
3.	Utworzenie dydaktycznej ścieżki pieszej, z zastosowaniem mobilnych urządzeń	Projekt polegający na budowie dydaktycznej pieszej ścieżki z cennymi elementami z zakresu historii i dziedzictwa miejscowości – interaktywnej z zastosowaniem	Cyfrowy oraz środowiskowy.	FEP 2021 – 2027, Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027	250 000,00	2023-2027

	i odnawialnych źródeł energii.	mobilnych urządzeń i odnawialnych źródeł energii. Wykorzystanie technologii pozyskiwania energii do zasilania lub oświetlania z OZE		(FEnIKS) Fundusze norweskie i EOG - Program Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, dofinansowanie od LGD.		
4.	Budowa Altany rekreacyjno wypoczynkowej nad Solinką.	Projekt polegający na budowie infrastruktury rekreacyjno - wypoczynkowej takiej jak Altana z systemem darmowego ładowania urządzeń mobilnych i turystycznych. Ławka solarna, kosze na śmieci. Wykorzystanie technologii pozyskiwania energii do zasilania lub oświetlania z OZE	Środowiskowy.	NFOŚIGW, WFOŚ FEP 2021 – 2027 Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) Fundusze norweskie i EOG - Program Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, dofinansowanie z LGD.	150 000,00	2025-2028
5.	Podnoszenie umiejętności i kompetencji cyfrowych mieszkańców wsi CISNA (transformacja cyfrowa)	Projekt polega na organizacji szkoleń/warsztatów dla mieszkańców zwłaszcza seniorów dotyczących nowoczesnych technologii i obsługi sprzętu interaktywnego.	Cyfrowy.	Programy unijne na Edukację, dofinansowanie z LGD	50 000,00	2025-2028
6.	Klub Seniora w Cisnej	Prowadzenie regularnych spotkań dla seniorów polegających na wspólnym spędzaniu czasu, warsztatach, prelekcjach, wyjazdach itp.	ND.	Program Senior+, FEP 2021 – 2027 Programy dofinansowań dla organizacji pozarządowych, dofinansowanie z LGD.	200 000,00	2024-2028
7.	Wprowadzenie komunikacji SMS	Zakup i wdrożenie powiadamiania mieszkańców przez SMS	Cyfrowy.	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) FEP 2021 - 2027	20 000,00	2024 -2027
8.	Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży - zajęcia edukacyjne, rekreacyjne, sportowe.	Zaplanowanie atrakcyjnych dla młodzieży form zajęć pozalekcyjnych – np. spotkania z native speakerami, zespół muzyczny, siłownia itp.	Cyfrowy.	Programy NCK, MRiPS, Programy dofinansowań dla Organizacji pozarządowych m.in. FIO, Działaj Lokalnie.	100 000,00	2024 -2028

5.2 Odesłania do istniejących strategii lokalnych.

Planując rozwój Cisnej zadbano o to, aby koncepcja była spójna z innymi nadrzędnymi dokumentami strategicznymi. Opisane w dokumencie działania i planowane projekty obejmują nie tylko inicjatywy możliwe do podjęcia przez Stowarzyszenie, ale też innych interesariuszy koncepcji, szczególnie Gminę Cisna, wraz z podległymi jednostkami organizacyjnymi min. Gminny Ośrodek Kultury i Ekologii Szkołę Podstawową, Przedszkole Publiczne oraz organizacje pozarządowe.

Miejscowość Cisna nie jest objęta inną koncepcją Smart Village dla miejscowości. Funkcjonują tu dokumenty nadrzędne takie jak Strategia Rozwoju Gminy Cisna na lata 2023-2030 (choć jeszcze nie uchwalona decyzją Rady Gminy), Strategia Rozwoju Powiatu Leskiego do roku 2024 czy Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2030 oraz Lokalna Strategia Rozwoju wdrażana przez Lokalną Grupę Działania Nasze Bieszczady.

Opracowana Koncepcja SV wraz z listą proponowanych działań do realizacji jest zgodna z każdym wyżej wymienionym dokumentem które mają na celu rozwój infrastruktury ogólnodostępnej, cyfryzacji ochronę środowiska jak i realizację innowacyjnych zadań nie istniejących na obszarze objętym badaniem. Opracowana Koncepcja Smart Village tak jak i pozostałe dokumenty strategiczne ma na celu służyć poprawie jakości życia jej mieszkańców.

6. ZARZĄDZANIE I MONITOROWANIE

6.1 Zarządzanie.

Zarządzenie Koncepcją będzie polegać na koordynacji realizacji zaplanowanych projektów poprzez współpracę podmiotów działających na terenie wsi Cisna. Do tego zadania powołany zostanie zespół roboczy, w którego skład wejdą przedstawiciele OSP w Cisnej. Na spotkania zespołu roboczego będzie także zapraszany Sołtys wsi oraz członkowie Rady Sołeckiej oraz Partnerzy. Skład zespołu roboczego będzie podlegał aktualizacji w odpowiedzi na zmieniające się warunki. Członkowie zespołu wybiorą spośród siebie przewodniczącego/ przewodniczącą, zastępcę i sekretarza. Osoby te przejmą na siebie część bieżących spraw organizacyjnych jak informowanie o realizowanych działaniach, kontakt z realizatorami projektów, sprawdzanie odpowiedniego informowania o realizacji koncepcji i inne aktualne niezbędne czynności. Jednym z pierwszych zadań zespołu roboczego będzie ogłoszenie konkursu wśród mieszkańców/ młodzieży/ dzieci dotyczącego opracowania logotypu i systemu identyfikacji wizualnej koncepcji. Wybrany projekt będzie wykorzystywany później przy realizacji wszystkich działań zaplanowanych w tym dokumencie. Zespół będzie spotykał się przynajmniej raz do roku, aby przeanalizować stan realizacji przedsięwzięć. Na spotkaniu będą podejmowane decyzje co do harmonogramu realizowanych projektów. Jednostki prowadzące projekty będą także raportować stan ich wdrażania. Do realizacji poszczególnych projektów przez instytucje i organizacje będą wyznaczani przez nich koordynatorzy. Będą oni w kontakcie z wybranymi spośród członków zespołu roboczego osobami funkcyjnymi, aby przekazywać informacje o podejmowanych inicjatywach, planowanych wydarzeniach oraz innych ważnych faktach. Zadaniem zespołu roboczego będzie także coroczny monitoring wdrażania koncepcji oraz podejmowanie decyzji co do ewentualnego rozpoczęcia procesu aktualizacji koncepcji w odpowiedzi na wyniki monitoringu oraz zmiany społeczno – gospodarcze.

6.2 Monitoring.

Monitoring koncepcji będzie przeprowadzany przynajmniej raz do roku w czasie spotkania zespołu roboczego. Jego członkowie będą analizować realizowane wskaźniki oraz ich adekwatność w odpowiedzi na zmiany społeczno – gospodarcze. Będą także weryfikować odpowiedniość projektów i działań w kontekście realizowanych celów. Dane niezbędne do przeprowadzenia monitoringu będą przekazywane przez członków zespołu roboczego oraz pozyskiwane od niezaangażowanych w zespół innych podmiotów realizujących projekty. Poza monitoringiem realizacji koncepcji będzie także analizowany stopień zaangażowania lokalnej społeczności, rozpoznawalność koncepcji, udział mieszkańców w proponowanych wydarzeniach itp. Zespół roboczy będzie także mógł wyznaczać inne elementy koncepcji poddawane monitoringowi. Podsumowanie monitoringu będzie przedstawiane mieszkańcom wsi przynajmniej raz do roku w czasie zebrania wiejskiego. Informacje te będą także udostępniane zainteresowanym osobom między innymi w formie elektronicznej poprzez strony www i portale społecznościowe.

7. PODSUMOWANIE

Koncepcja Inteligentnej Wsi dla miejscowości Cisna to dokument złożony i kompleksowy. Jego opracowanie stanowi odpowiedź na potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zaplanowania i przygotowania opracowania, które będzie zawierać analizę charakterystyk miejscowości oraz wizji i celów, do których chce ona dążyć. Zawiera opis działań i planowanych projektów, który jednak należy traktować jedynie jako drogowskaz, a nie cel sam w sobie. To wskazanie kierunków, dynamik i tendencji pojawiających się w środowisku i samej wspólnocie lokalnej. Koncepcja do dokument „żywy”, który powinien ewoluować w toku jego realizacji. To właśnie będzie świadczyć o jego „inteligencji”. Bycie SMART to ciągle adaptowanie się do zmieniających się warunków, to szybka odpowiedź na pojawiające się nowe trendy, potrzeby i procesy.